

Landsbygds- och infrastruktur-
departementet

li.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: li.rs.l.remisser@regeringskansliet.se

Yttrande över *Kompletterande promemoria till
betänkandet Livsmedelsberedskap för en ny tid (SOU
2024:8)*

(Ert dnr L12025/01546)

Vänersborgs tingsrätt har granskat förslaget i rubricerad promemoria utifrån de intressen som domstolen har anledning att bevaka och har med den utgångspunkten följande synpunkter.

I 1 § första stycket anges syftet med den föreslagna lagen. Rent språkligt ges intryck av att redan en betydande risk för livsmedelsbrist, utan koppling till en utomordentlig händelse, omfattas av lagens syfte. Tingsrätten föreslår därför att första stycket omformuleras för att undanröja denna tvetydighet. Förslagsvis kan stycket ges följande lydelse:

Syftet med denna lag är att säkerställa tillgången till nödvändiga livsmedel om Sveriges är i krig eller krigsfara eller det till följd av en utomordentlig händelse är, eller finns en betydande risk för, brist på livsmedel.

I 8 § anges under vilka förutsättningar regeringen får fatta beslut om att beredskapslagrade varor ska få användas. Enligt vad som anges i promemorian ska det efter ett sådant beslut ankomma på den myndighet som ansvarar för det aktuella lagret att verkställa beslutet (se s. 22). I denna situation är det av uppenbara skäl angeläget att myndigheten ofördröjligen kan få tillgång till varorna i fråga. Tingsrätten noterar att förslaget inte omfattar någon bestämmelse som ger myndigheten rätt att tvångsvis få tillträde till lagret i händelse av tredska hos en enskild lagerhållare. Vid sådant förhållande är myndigheten hänvisad till ett förfarande med särskild handräckning. Tidsutdräkten som detta innebär skulle kunna äventyra tillgången till nödvändiga livsmedel. Mot denna bakgrund anser tingsrätten att det bör övervägas en

offentlighetsrättslig bestämmelse om tillträdesrätt från den tidpunkt som ett beredskapslager helt eller delvis ska få användas.

Förslaget omfattar en paragraf med bestämmelser om tystnadsplikt för den som deltar eller har deltagit i beredskapslagerverksamhet hos en enskild, 13 §. Av promemorian framgår att tystnadsplikten bör motsvara den sekretess som gäller för beredskapslager i det allmänna verksamheten enligt bl.a. 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (OSL) (se s. 24 och 25). För att till fullo uppnå det syftet bedömer tingsrätten att andra punkten i första stycket behöver justeras på så sätt att det framgår att tystnadsplikten gäller även för uppgifter som rör rikets säkerhet i övrigt (jfr bestämmelser om tystnadsplikt i enskild verksamhet i bl.a. 16 § elberedskapslagen [1997:288] och 29 § skyddslagen [2010:305]).

Avslutningsvis vill tingsrätten uppmärksamma hänvisningen till 12 § i 44 kap. 5 § 8 OSL. Den paragrafen reglerar statens skydd mot en enskild lagerhållares borgenärer. Rätteligen ska hänvisningen vara till 13 §.

Detta yttrande har beslutats av rådmannen Camilla Gensmann. I ärendet har även administrativa juristen Olof Petersson deltagit.

Digitalt signerad av Camilla Gensmann.